

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS PERSONALO FORMAVIMO, VALDYMO IR ADMINISTRAVIMO VEIKLOS SRITYJE VERTINIMAS

Vadovaujantis Jonavos politechnikos mokyklos 2024 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. V1-5 „Dėl Jonavos politechnikos mokyklos korupcijos programos veiklos plano 2024 – 2027 metams ir 2023 metų veiklos ataskaitos tvirtinimo“ pasirinkta vertinimui veiklos sritis „Personalo valdymas ir administravimas“.

Vertinta situacija 2024 metais pagal 2024 metų pirmą ketvirtį galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus bei Įstaigoje galiojančius direktoriaus įsakymus ir vidaus dokumentus, reglamentuojančius personalo valdymą ir administravimą.

Vertinimo tikslas – nustatyti korupcijos rizikos veiksniai, galinčius sudaryti prielaidų korupcijai pasireikšti Jonavos PM personalo formavimo, valdymo ir administravimo srityje (toliau – Analizavimo sritis) bei pateikti pasiūlymų, kurie galėtų padėti sumažinti, panaikinti ir valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksniai.

Analizės uždaviniai:

- nustatyti, ar teisės aktai pakankamai reglamentuoja veiklą Analizuojamoje srityje;
- išanalizuoti ir nustatyti antikorporcinio požiūriu ydingas procedūras Analizuojamoje srityje;

- pasiūlyti korupcijos riziką ir jos veiksniai mažinančias priemones.

Analizės subjektas – Jonavos PM.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai: siekiant nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę, buvo naudojami teisės aktų ir dokumentų turinio analizės ir veiklos analizės metodai.

Pirminei informacijai apie esamą Analizuojamos srities situaciją gauti buvo išsiaiškinta, kokie teisės aktai reglamentuoja Jonavos PM personalo formavimą, valdymą ir administravimą. Analizės ir vertinimo metu buvo analizuojami teisės aktai ir atsakomybė.

VEIKLOS SRITIES ANALIZĖS METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

Analizuojant personalo formavimo, valdymo ir administravimo srities teisinį reglamentavimą vadovautasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnyje nustatytais kriterijais:

Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika:

1. Pažymėtina, kad 2024 metais personalo formavimo, valdymo ir administravimo srityje korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir (arba) kito tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia atsakomybė, faktų nebuvo nustatyta. Kadangi Analizuojamoje srityje minimų teisės pažeidimų nebuvo nustatyta, nebuvo teiktinos informacijos atsakingiems asmenims bei viešintinos informacijos, susijusios su minimais teisės pažeidimais.

2. Visiems Jonavos PM darbuotojams yra sudarytos galimybės el. paštu korupcija@jpm.lt (taip pat ir anonimiškai) informuoti už korupcijos prevencijos priežiūrą ir kontrolę atsakingą asmenį apie galimus korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ir/ar kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų faktus:

2.1. Informacija apie pranešimų apie korupcinę veiką pateikimo tvarką, kontaktus pateikiama įstaigos interneto svetainėje www.jpm.lt skiltyje „Korupcijos prevencija“;

2.2. Jonavos PM interneto svetainėje www.jpm.lt skyrelyje „Korupcijos prevencija“ pateikta informacija skatinanti būti pilietiškiems ir pateikti bet kokio pobūdžio informaciją apie korupcijos atvejus.

3. Į Jonavos PM gali kreiptis kiekvienas asmuo, kuris mano turįs žinių arba pagrįstų įtarimų apie Jonavos PM darbuotojo padarytas, daromas ar ketinamas daryti korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas. Jonavos PM yra suinteresuota, kad atliekant funkcijas, taip pat ir Analizuojamoje srityje, nebūtų korupcijos apraiškų (kyšininkavimo, tarpininko kyšininkavimo, papirkimo, piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi, tarnybinių pareigų neatlikimo ir kitų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti, užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą).

Išanalizavus teigiame, kad:

1. Analizuojamoje srityje pranešimų apie galimus korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ir / ar kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų įstaigoje faktus negauta.

2. Jonavos PM darbuotojai supažindinti su Jonavos politechnikos mokyklos darbuotojų antikorporacinio elgesio taisyklių tvarkos aprašu, patvirtintu Jonavos PM direktoriaus 2022 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. V1-120.

Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas:

1. Vertinant šį kriterijų pažymėtina, kad Jonavos PM kompetenciją apibrėžia:

- Jonavos politechnikos mokyklos vidaus kontrolės politika patvirtinta Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2022 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. V1-119 (atnaujinta 2024 m. gruodžio 17 d. Nr. V1-145);
- Jonavos politechnikos mokyklos finansų kontrolės taisyklės patvirtintos Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2020 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. V1-5;
- Jonavos politechnikos mokyklos pedagoginio darbo priežiūros ir kontrolės tvarkos aprašas patvirtintas Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2011 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. V1-57; Įstaiga savo veikloje vadovaujasi Kokybės vadybos sistemos reikalavimais;
- Jonavos politechnikos mokyklos etikos kodeksas patvirtintas Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2021 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V1-10;
- Jonavos politechnikos mokyklos darbuotojų smurto ir (ar) priekabiavimo prevencijos politika patvirtinta Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2023 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. V1-14;
- Jonavos politechnikos mokyklos incidentų darbe registravimo ir tyrimo tvarka patvirtinta Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2015 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V1-57;
- Jonavos politechnikos mokyklos vidiniu kanalu gautos informacijos apie pažeidimus teikimo ir nagrinėjimo bei informaciją pateikusio asmens konfidencialumo užtikrinimo tvarkos aprašas patvirtintas Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2022 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. V1-120
- Jonavos politechnikos mokyklos darbuotojų antikorporacinio elgesio taisyklių tvarkos aprašas patvirtintas Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2022 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. V1-120;
- Jonavos politechnikos mokyklos korupcijos prevencijos tvarka patvirtinta Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2021 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. V1-24.

2. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta anksčiau, Jonavos PM nėra suteikti įgaliojimai Analizuojamoje srityje vykdyti veiklą, susijusią su trečiųjų asmenų ar jų atliekamų veiksmų kontrole ar priežiūra, todėl, nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę, Jonavos PM personalo formavimo, valdymo ir administravimo sritis pagal kriterijų „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“ nėra vertinama.

Atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarkos bei atsakomybės reglamentavimas:

1. Vertinimo metu nustatyta, kad atskirų Jonavos PM darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė Analizuojamoje srityje yra ne pilnai reglamentuota.

2. Pagrindiniai teisės aktai, kuriais vadovaujantis įgyvendinamas Jonavos PM personalo formavimas, valdymas ir administravimas, yra:

- Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“;

- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. V-950 patvirtinti Jonavos politechnikos mokyklos įstatatai;

- Nurodytiems teisės aktams įgyvendinti Jonavos PM yra parengti ir patvirtinti šie vidaus teisės aktai:

- Profesinio mokymo skyriaus nuostatai patvirtinti Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2015 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. V1-114;

- Gimnazijos skyriaus nuostatai patvirtinti Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V1-110;

- Jonavos politechnikos mokyklos darbo tvarkos taisyklės patvirtintos Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2022 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V1-147;

- Jonavos politechnikos mokyklos ugdymo, mokymo ir darbo organizavimo būtinų sąlygų tvarkos aprašas patvirtintas Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V1-64;

- Jonavos politechnikos mokyklos darbuotojų darbo apmokėjimo sistema patvirtinta Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2024 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. V1-102 (papildymas 2024 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. V1-107);

- Jonavos politechnikos mokyklos mokinių skatinimo ir drausminimo tvarkos aprašas patvirtintas Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2021 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V1-29;

- Jonavos politechnikos mokyklos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašas patvirtintas Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2010 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. V1-49;

- Jonavos politechnikos mokyklos mentorystės tvarkos aprašas patvirtintas Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V1-110;

- Konkursų į Jonavos politechnikos mokyklos konkursines ir kitas pareigybes organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas patvirtinta Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2022 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. V1-119;

- Jonavos politechnikos mokyklos lygių galimybių politika patvirtinta Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2021 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. V1-24;

- Darbuotojų psichologinio saugumo užtikrinimo Jonavos politechnikos mokykloje politikos įgyvendinimo tvarkos aprašas patvirtintas Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V1-47;

- Jonavos politechnikos mokyklos nuotolinio darbo tvarkos aprašas patvirtintas Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2020 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. V1-18;

- Jonavos politechnikos mokyklos etikos kodeksas patvirtintas Jonavos politechnikos mokyklos direktoriaus 2021 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V1-10.

3. Su šiais vidaus teisės aktais visi Jonavos PM darbuotojai supažindinami pasirašytinai dokumentų valdymo sistemoje „DBSIS“. Verta paminėti, kad nurodyti dokumentai yra periodiškai peržiūrimi. Dalyje dokumentų abstrakčiai apibrėžiama susipažinimo kontrolės procedūra. Jonavos PM darbuotojo susipažinimą su dokumentais privalo užtikrinti darbuotojo tiesioginis vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

4. Visų Jonavos PM darbuotojų funkcijos bei užduotys yra tiksliai reglamentuotos pareigybių aprašymuose bei veiklos vertinimo išvadose ir iš esmės atitinka atitinkamo skyriaus ar Jonavos PM tikslą ir funkcijas.

5. Nėra reglamentuota, kokiais kriterijais vadovaujantis yra nustatoma Jonavos PM darbuotojų pavadavimo tvarka. Jonavos PM darbuotojų pareigybių aprašymuose yra nustatyta, kad Jonavos PM darbuotojai pavaduoja kitą darbuotoją direktoriaus pavedimu. Atsižvelgiant į tai, rekomenduojama Jonavos PM teisės aktuose numatyti bendrus principus (gaires), kuriais (kuriomis) vadovaujantis yra nustatomas pavadavimo procesas.

Veikla susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu:

1. Analizuojama sritis nėra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, todėl, nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę, Analizuojama sritis pagal šį kriterijų nėra vertinama.

Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo:

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. V-950 patvirtintų Jonavos politechnikos mokyklos įstatų 62 punktu, įstaigos vadovas priima įsakymus ir tikrina, kaip jie įgyvendinami. Vadovui suteikta teisė leisti įsakymus, susijusius su įvairia įstaigos veikla, taip pat ir su personalo formavimu, valdymu ir administravimu. Vadovo įsakymais tvirtinamos taisyklės ir tvarkos, kurios yra bendro pobūdžio ir skirtos visiems Jonavos PM darbuotojams arba grupei Jonavos PM darbuotojų. Tokio tipo teisės aktai turi vidaus norminio teisės akto pobūdį.

Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija:

1. Jonavos PM nėra suteiktas paslapties subjekto statusas, todėl Jonavos PM vykdomas personalo formavimas, valdymas ir administravimas nėra susijęs su Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnyje nurodytu kriterijumi „Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija“. Atsižvelgiant į tai, nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę Jonavos PM, Analizuojama sritis pagal nurodytą kriterijų nėra vertinama.

2. Kadangi korupcijos rizikos analizės Jonavos PM personalo formavimo, valdymo ir administravimo srityje anksčiau nebuvo atlikta, nėra galimybės vertinti, kaip šalinami nustatyti trūkumai ir teikti pasiūlymus.

APIBENDRINIMAS IR ANALIZĖS IŠVADOS

Atsižvelgiant į turimą informaciją, nustatyta, kad darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, uždaviniai ir funkcijos, susiję su personalo formavimu, valdymu ir administravimu, priimti įstaigos teisės aktai Analizuojamoje srityje yra pakankamai aiškiai reglamentuoti, ir tai leidžia tinkamai vykdyti Jonavos PM personalo formavimą, valdymą ir administravimą. Tačiau pastebėtina, jog teisės aktuose nėra nuostatų, susijusių su Jonavos PM darbuotojų pavadavimu ir dalyje dokumentų abstrakčiai apibrėžiama susipažinimo kontrolės procedūra.

Apibendrinant galima teigti, kad Jonavos PM srities veikla „Personalo formavimas, valdymas ir administravimas“ vertinama kaip minimali ydingos praktikos ir korupcijos pasireiškimo tikimybėje.